

328.3
อ177พ
2558
ฉ.1

เพิ่มดุลอำนาจระหว่าง
'นักการเมือง' และ
'พรรคการเมือง':
ระสิทธิภาพในการทำหน้าที่ "ผู้แทนราษฎร"

ดร.อรรถสิทธิ์ พานแก้ว

โครงการเพื่อการปฏิรูปประเทศอย่างยั่งยืน

สารบัญ

คำนำสถาบันพระปกเกล้า	4
คำนำผู้เขียน	6
บทสรุปผู้บริหาร	8
Executive Summary	16
บทที่ 1 บทนำ	32
กรอบการศึกษา	37
แนวทางการศึกษาวิจัย	38
การวิจัยนี้มีอะไร	40
บทที่ 2 สำนวความ 'ไร้ประสิทธิภาพ'ของ ส.ส. ไทย	42
ประสิทธิภาพของ "ผู้แทนไทย" – ที่มาของปัญหา	44
ที่มา โครงสร้าง และขอบเขตหน้าที่ที่ถูกกำหนดในรัฐธรรมนูญ	44
ระเบียบ ข้อบังคับ และกิจการภายในของสภา	46
การเมืองในรัฐสภา	48
วิธีการเพิ่มประสิทธิภาพ	49
การปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน	49
การออกแบบที่มาและโครงสร้างรัฐสภาใหม่	51
บทที่ 3 ไร้ประสิทธิภาพจริงหรือ ข้อพิสูจนเชิงประจักษ์	54
เสนอร่างกฎหมายน้อย: ข้อบกพร่องที่ 1	56
ส.ส.กับการออกกฎหมาย	56
ภาพรวมการพิจารณากฎหมาย ตั้งแต่ พ.ศ. 2551-2556	58
การพิจารณากฎหมายแบ่งตามสมัยรัฐบาล	61
การพิจารณากฎหมายแบ่งตามชุดของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	62
ตั้งกระทู้ลำบาก: ข้อบกพร่องที่ 2	68
การตั้งกระทู้ถามในสภาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 24	73
โหวตตามพรรค: ข้อบกพร่องที่ 3	74
สรุปผลการลงมติในเรื่องพิจารณาต่างๆ ของ ส.ส. ชุดที่ 23	77
สรุปผลการลงมติในเรื่องพิจารณาต่างๆ ของ ส.ส. ชุดที่ 24	101

สารบัญ

สาเหตุของการไร้ประสิทธิภาพ: ระบบพรรคการเมืองที่รวมศูนย์	112
บทที่ 4 ตัวแบบเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพ	120
ตัวแบบที่ 1: การเพิ่มประเด็นพิจารณาในสภาที่ให้อิสระในการลงมติ	122
กรณีศึกษาประเทศออสเตรเลีย	123
ตัวแบบสำหรับประเทศไทย	128
ผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน	129
ตัวแบบที่ 2: การเพิ่มวิธีการให้ความเป็นอิสระแก่ ส.ส.	130
ผ่านการจัดการการเลือกตั้ง	
ตัวแบบที่ 2.1: การจัดให้มีการเลือกตั้งขั้นต้น (Primary Election)	133
ตัวแบบที่ 2.2: การลดข้อจำกัดในการลงสมัครรับเลือกตั้ง	144
(Easing Nomination Rules)	
ผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน	151
ข้อคิดเห็นจากการประชุมกลุ่มย่อย	152
ความคิดเห็นต่อสาเหตุของการไร้ประสิทธิภาพ	153
ข้อเสนอเพิ่มเติม	157
ความคิดเห็นต่อข้อเสนอจากการประชุมกลุ่มย่อย	159
ตอบคำถามและตอบข้อกังวลต่อเนื่อง	160
การปรับใช้ข้อเสนอจากที่ประชุม	161
สรุปข้อเสนอตัวแบบ	162
บทที่ 5 บทสรุปการวิจัย	166
ที่มาและวิธีการศึกษา	168
ผลเชิงประจักษ์	169
ข้อเสนอตัวแบบและความคาดหวัง	171
ก้าวต่อไป	175
บรรณานุกรม	177
ประวัติผู้วิจัย	181